

Abstrakt

Diplomová práce „Šach a šachisté v sovětské společnosti - případ Michaila Botvinnika“ se věnuje postavení šachu a šachistů v Sovětském svazu s důrazem na období 1930- 1960. V první kapitole popisuje faktory, které vedly k masovému rozšíření šachu v sovětské společnosti a rychlému výkonnostnímu růstu mistrů a vel mistrů. Hlavní vliv zde měla podpora státu a vysokých stranických představitelů, především obávaného státního žalobce Nikolaje Krylenka, který vedl sovětskou šachovou organizaci téměř celé meziválečné období. Díky tomu byly šachistům umožněny poměrně široké mezinárodní kontakty, což bylo v jiných oblastech sportu nemyslitelné. Druhá kapitola přibližuje na příkladu M. Botvinnika postavení vrcholového šachisty ve vztahu k politickým institucím. Zabývá se jeho korespondencí s UV VKS(b)/KSSS a podrobně se věnuje dvěma kauzám: debatě o přijatelnosti zápasu Botvinnik - Aljechin (1948) a Botvinnikovým dopisům tajemníku ÚV KSSS Pospělovovi na politické téma (1954). Třetí kapitola práce je věnována mediální prezentaci šachistů, opět především M. Botvinnika, v deníku Pravda a časopise Šachmaty v SSSR. Poslední část práce pak stručně zasazuje šachy do kontextu sovětské kultury, konkrétně poukazuje na určité styčné plochy se sportem, uměním a vědou.